

03/2014

ELÄKETURVAKESKUKSEN KATSAUKSIA

Työeläkemenoenuste vuodelle 2014

Marja Kiviniemi

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

03/2014

ELÄKETURVAKESKUKSEN KATSAUKSIA

Työeläkemenoennuste vuodelle 2014

Marja Kiviniemi

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin: 010 7511

Sähköposti: etunimi.sukunimi@etk.fi

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon: 010 7511

E-post: förnamn.efternamn@etk.fi

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS, FINLAND

Telephone +358 10 7511

E-mail: firstname.surname@etk.fi

Helsinki 2014

ISSN-L 1236-7737

ISSN 1798-7474 (verkkojulkaisu)

ABSTRAKTI

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2014 lakisääteisestä eläkemenosta ja eläkkeensaajien lukumäärästä. Mukaan on laskettu yksityis- ja julkisaloista sekä palkattomilta ajoilta karttuneet työeläkkeet. Lisäksi katsaus sisältää Kelan maksamat eläkkeet ja SOLITA-eläkkeet.

Vuoden 2014 lopussa työeläkkeensaajia arvioidaan olevan yhteensä 1 430 000 henkilöä eli 1,3 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Yksityisen puolen eläkkeensaajia on tämän ennusteen mukaan 1 258 000 henkilöä ja julkisen puolen eläkkeensaajia 720 900 henkilöä.

Koko lakisääteinen eläkemeno tulee ennusteen mukaan kasvamaan 4 prosenttia. Tästä kasvusta suurin osa selittyy vanhuuseläkemenojen kasvulla. Kasvua hidastaa työttömyyseläkkeen loppuminen sekä työkyvyttömyys- ja osa-aikaeläkkeiden arvioitu väheneminen. Ennuste vuoden 2014 lakisääteiseksi eläkemenoksi on 27,5 miljardia euroa, joka on 13,5 prosenttia vuoden 2014 arvioidusta bruttokansantuotteesta.

ABSTRACT

This review contains a forecast of the statutory pension expenditure and number of pension recipients in 2014. Earnings-related pensions from the private and public sectors, as well as pensions accrued from unsalaried periods, have been included in the calculations. The review also contains the pensions paid by Kela (the Social Insurance Institution) and SOLITA pensions.

By the end of 2014, earnings-related pension recipients are estimated to number approximately 1,430,000, which is 1.3 per cent more than at the end of last year. Pension recipients in the private sector will number 1,258,000 according to this forecast, whereas those in the public sector are expected to number 720,900.

According to the forecast, the entire statutory pension expenditure will grow by 4 per cent. A large part of this growth can be explained by the growth in old-age pension expenditure. Growth is impeded by the discontinuation of the unemployment pension as well as the estimated decrease in disability and part-time pensions. The forecast for the statutory pension expenditure in 2014 is EUR 27.5 billion, which is 13.5 per cent of the estimated gross domestic product for 2014.

SISÄLTÖ

Johdanto	5
1 Aineisto ja menetelmät	6
2 Työeläkkeensaajien lukumäärä	7
3 Eläkkeiden indeksitarkistukset	9
4 Lakisääteinen eläkemeno	10
5 Vakuutusmaksun taso	13
5.1 Yksityisen sektorin työeläkemaksut	13
5.2 Julkisen sektorin työeläkemaksut	14
Liitteet	16
Liite 1 Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita	16
Liite 2 Työansiot	17
Liite 3 Maksutulot (milj. euroa/v)	18

Johdanto

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2014 lakisääteisestä eläkemenosta ja työeläkkeensaajien lukumäärästä. Ennustetta laadittaessa oli käytettävissä vuoden ensimmäisen puoliskon tiedot.

Ensimmäisessä luvussa kuvataan ennustamisessa käytetyt aineistot, menetelmät ja oletukset. Toisessa luvussa on ennuste työeläkkeensaajien lukumäärästä. Kokonaismäärän lisäksi tässä luvussa esitetään sektori- ja eläkelajikohtaiset ennusteet. Yksityisen puolen eläkkeensaajista on koottu myös eläkelajikohtaiset ennusteet. Kolmannessa luvussa esitetään eläkkeiden tarkistuksessa käytettävät indeksit ja kertoimet vuodelle 2014.

Neljännessä luvussa on ennuste lakisääteisestä eläkemenosta. Eläkemenosta esitetään sektori-, eläkelaji- ja eläkelajikohtaiset ennusteet. Tässä luvussa työeläkemeno on jaettu kolmeen osaan: yksityinen sektori, julkinen sektori ja palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet. Työeläkemenon lisäksi ennuste sisältää sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain (SOLITA) mukaiset eläkkeet sekä Kelan eläkkeet.

Viidennessä luvussa esitetään vuoden 2014 työeläkemaksut. Liiteosissa esitellään eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita.

1 Aineisto ja menetelmät

Ennuste perustuu työeläkkeiden osalta Eläketurvakeskuksen rekisteritietoihin. Kelan eläkeetuuksia koskeva ennuste on Kelan laatima. Ennusteita laadittaessa on ollut käytössä ensimmäisen vuosipuoliskon tiedot eläkkeensaajien lukumääristä ja työeläkemenosta.

Työeläkettä saavien lukumäärän ennuste koskee vuoden lopun tilannetta. Ennusteessa ei ole mukana niitä eläkkeensaajia, jotka saavat eläkettä niin kutsuttujen kuntien vanhojen sääntöjen mukaan (ennen 1.5.1964 vallinneet säännöt). Työeläkkeensaajat on jaoteltu eläkelajin, eläkettä kartuttaneen lain sekä sektorin (yksityinen ja julkinen) mukaan.

Ennusteessa on oletettu, että työeläkkeensaajien prosentuaalinen muutos edeltävän vuoden lopun tilanteeseen verrattuna on sama kuin kuluvan vuoden puolivälin prosentuaalinen muutos edeltävän vuoden puoliväliin verrattuna. Lisäksi oletetaan, että koko tarkasteluvuoden eläkemenojen prosentuaalinen kasvuvauhti on sama kuin loppuvuoden 2013 ja alkuvuoden 2014 toteutuneiden tietojen perusteella laskettu kasvuvauhti.

Lakisääteinen eläkemeno on ennusteessa jaoteltu työeläkemenoon, Kelan eläkemenoon ja SOLITA-menoon. Kelan eläkemeno sisältää kansaneläkkeet, takuueläkkeet, perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät. SOLITA-eläkemeno sisältää sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet. Viimeksi mainituissa eläkemenona on käytetty Kelassa laadittua tuoreinta ennustetta.

Työeläkkeet on ennusteessa jaettu kolmeen osaan: yksityisen puolen työeläkkeet, julkisen puolen työeläkkeet sekä palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet. Yksityisen puolen työeläkkeet on jaettu perusturvaan ja lisäturvaan. Perusturva on vielä jaettu eläkelain (TyEL, MEL, YEL ja MYEL) sekä eläkelajin (vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys-, osa-aika-, perhe- ja maatalouden erityiseläkkeet) mukaan. Lisäturva on jaoteltu vain eläkelain mukaan. Julkisen sektorin ja palkattomien aikojen eläkkeet on jaoteltu vain eläkelajin mukaan.

2 Työeläkkeensaajien lukumäärä

Ennusteen mukaan eläkkeensaajien lukumäärä on vuoden lopussa 1 430 000 henkilöä (1 408 555 vuonna 2013), joten kasvu on 1,3 prosenttia. Eläkkeensaajien lukumäärän kasvu selittyy pääasiassa vanhuuseläkkeiden määrän kohoamisella. Kasvua hidastavat osa-aika-eläkkeen ikärajan nosto 61 vuoteen, työkyvyttömyyseläkkeiden määrän aleneminen edelleen ja työttömyyseläkkeiden poistuminen. Perhe-eläkkeiden lukumäärä pysyy vuosittain lähes ennallaan. Tämän vuoden lopussa niitä on arviolta vajaa prosentti vähemmän kuin viime vuoden lopussa.

Osa-aika-eläkettä voivat tarkasteluvuonna saada vain vuonna 1953 ja sitä ennen syntyneet. Vuoden 2013 alussa tuli voimaan lainmuutos, jonka takia vuonna 1954 ja sen jälkeen syntyneiden on mahdollista jäädä työeläkelakien mukaiselle osa-aika-eläkkeelle aikaisintaan 61-vuotiaana. Edellä mainitun ikäluokan vaikutus näkyy ennusteessa osa-aika-eläkkeiden määrän vähenemisenä. Kaikkiaan näiden eläkkeiden määrän arvioidaan alenevan noin 14 prosenttia vuoden takaisesta tasosta.

Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on edelleen laskussa. Vuoden aikana niiden arvioidaan vähenevän melkein 6 prosenttia. Työkyvyttömyyseläkkeelle päättymisen vaihtoehtoihin saattavat vaikuttaa muun muassa yrityksen työterveyshuollon tehokkuus ja kuntoutustoiminnan onnistuminen. Työkyvyttömyyseläkkeitä myönnetään eniten tuki- ja liikuntaelin-sairauksista sekä mielenterveyssyistä.

Suurten työnantajien on mahdollista säästää työeläkemaksuissa työkyvyttömyyttä ehkäisevillä toimenpiteillä, koska niin sanotun maksuluokkamallin mukainen työkyvyttömyyseläkemaksu määräytyy sen mukaan kuinka paljon yrityksessä jäädään työkyvyttömyyseläkkeelle. Jos työkyvyttömyyseläkeläisten määrä pienenee, maksuluokka alenee ja maksettava rahamäärä pienenee. Korkeamman työkyvyttömyysriskin piirissä maksetaan puolestaan korkeampaa vakuutusmaksua.

Yksityisen puolen eläkkeensaajia on vuoden lopussa 1 258 000 henkilöä (1 238 100) ja julkisen puolen 720 900 (698 200) henkilöä. Ennuste eläkkeensaajien laki- ja lajikohtaisista lukumääristä on koottu taulukkoon 2.1. Vuoden 2013 lopun lukumäärät on esitetty taulukossa 2.2. Taulukko 2.3 sisältää ennusteen eläkkeensaajien prosentuaalisesta kasvusta edelliseen vuoteen verrattuna. Koska sama henkilö voi saada eläkettä useamman kuin yhden eläkelain ja eläkelajin mukaisesti taulukon rivit ja sarakkeet eivät ole summattavissa. Taulukko ei sisällä niitä eläkkeensaajia, jotka saavat eläkettä niin kutsuttujen kuntien vanhojen sääntöjen mukaan (ennen 1.5.1964 vallinneet säännöt).

Taulukko 2.1.

Työeläkkeensaajien lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan vuoden 2014 lopussa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä*	Kaikki eläkkeensaajat**
Vanhuus	970 500	16 000	166 800	164 900	1 026 500	572 700	1 188 600
Työkyvyttömyys	150 300	3 400	23 400	11 800	153 500	92 250	172 000
Osa-aika	6 800	60	1 800	270	8 900	8 800	17 600
Perhe	214 100	2 600	38 100	51 500	238 400	89 600	272 200
Yhteensä	1 204 400	21 700	218 400	187 600	1 258 100	720 900	1 426 500

Taulukko 2.2.

Työeläkkeensaajien lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan vuoden 2013 lopussa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä*	Kaikki eläkkeensaajat**
Vanhuus	932 369	14 763	156 900	165 796	991 204	544 675	1 153 985
Työkyvyttömyys	160 000	3 804	24 847	13 116	163 432	95 369	182 505
Työttömyys	157	1	16	6	158	78	173
Osa-aika	8 192	65	2 090	276	10 623	9 879	20 433
Perhe	214 350	2 587	37 729	52 721	239 615	89 031	273 700
Yhteensä	1 181 096	20 992	210 474	190 635	1 238 085	698 171	1 408 555

Taulukko 2.3.

Työeläkettä saavien lukumäärän prosentuaaliset muutokset vuoden 2013 loppuun verrattuna.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä*	Kaikki eläkkeensaajat**
Vanhuus	4,1	8,2	6,3	-0,5	3,6	5,1	3,0
Työkyvyttömyys	-6,0	-10,2	-6,0	-10,1	-6,1	-3,3	-5,8
Työttömyys							-100,0
Osa-aika	-17,1	-7,7	-13,7	-3,0	-16,1	-11,3	-13,8
Perhe	-0,1	0,4	1,0	-2,3	-0,5	0,7	-0,6
Yhteensä	2,0	3,6	3,8	-1,6	1,6	3,3	1,3

* VaEL, KuEL, KiEL, Kelan ja Suomen Pankin toimihenkilöeläkkeet sekä Ahvenanmaan maakuntahallituksen maksamat eläkkeet.

** Sama henkilö voi saada usean eläkelain ja -lajin mukaista eläkettä.

3 Eläkkeiden indeksitarkistukset

Maksussa olevat työ- ja ansioeläkkeet tarkistetaan työeläkeindeksillä kalenterivuositain tammikuun alussa. Vuonna 2014 työeläkeindeksi oli 2 509, joka on 1,4 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna.

Uutta eläkettä määrittäessä käytetään palkkakerrointa, jonka avulla työaikaiset ansiot, yrittäjätulot, työeläkelaisissa säädetyt rahamäärät sekä vapaakirjat tarkistetaan eläkkeen alkamisvuoden tasoon. Vuoden 2014 palkkakerroin on 1,350. Kasvu vuoteen 2013 verrattuna on 1,7 prosenttia. Ennen vuotta 2005 voimassa olleen lainsäädännön perusteella lasketuissa eläkkeissä käytettyä, niin sanottua TEL-suojasäännöksistä johtuvaa puoliväli-indeksiä ei vahvistettu enää vuodelle 2014.

Kansaneläkelaitoksen vahvistama vuoden 2014 KEL-indeksi on 1 630. Se nousi myös edellisestä vuodesta 1,3 prosenttia. KEL-indeksi määräytyy yleisen hintatason perusteella. Muut indeksit määräytyvät sekä hintatason että ansiotason perusteella. Taulukkoon 3.1 on koottu tiedot indeksien määrytymisestä sekä vuosittaisista muutoksista.

Taulukko 3.1.

Eläkeindeksien määrytyminen ja prosentuaaliset muutokset vuosittain 2012–2014.

	Pisteluvun laskennassa käytettävä paino		2012	2013	2014
	Ansiotasolle	Hintatasolle			
Palkkakerroin	0,8	0,2	3,0	2,8	1,7
Puoliväli-indeksi	0,5	0,5	3,3	2,8	-
Työeläkeindeksi	0,2	0,8	3,6	2,8	1,4
KEL-indeksi	0,0	1,0	3,8	2,8	1,3

4 Lakisääteinen eläkemeno

Lakisääteisiä eläkkeitä maksetaan tänä vuonna kaiken kaikkiaan 27,5 miljardia euroa. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna on 4 prosenttia. Se selittyy suurimmaksi osaksi vanhuuseläkkeiden kasvulla. Lakisääteisen eläkemenon osuus bruttokansantuotteesta (BKT) tulee olemaan 13,5 prosenttia (13,1 prosenttia vuonna 2013).

Työeläkemenon, joka sisältää yksityisen ja julkisen puolen työeläkkeet sekä palkattomilta ajoilta maksetut eläkkeet, ennustetaan olevan 24,5 miljardia euroa. Arvioitu eläkemeno on vajaa 5 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna.

Taulukko 4.1.

Lakisääteinen eläkemeno vuosina 2013–2014, miljoonaa euroa.

	2014	2013	Muutos, %
Yksityisen puolen työeläkkeet	15 362	14 657	4,8
– Perusturva	15 064	14 347	5,0
– Lisäturva	216	216	-0,2
– Maatalouden erityiseläkkeet	82	94	-12,2
Julkisen puolen työeläkkeet	8 999	8 603	4,6
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	90	72	24,6
Työeläkemeno yhteensä	24 451	23 332	4,8
Kelan eläke-etuudet*	2 576	2 615	-1,5
SOLITA-eläkkeet**	512	522	-1,9
Lakisääteinen eläkemeno yhteensä	27 539	26 469	4,0
Osuus BKT:sta	13,5	13,1	

* Kansaneläkkeet, takuueläkkeet, perhe-eläkkeet, lapsikorotukset ja rintamalisät.

** Sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet.

Suurimman osuuden työeläkemenoista muodostavat vanhuuseläkkeet. Vuoden 2014 vanhuuseläkemeno tulee olemaan arviolta 20 miljardia euroa. Työttömyyseläkemeno lähestyy loppuaan ja osa-aika- sekä työkyvyttömyyseläkemeno supistuvat edelleen. Kelan eläkemenon ennustetaan laskevan runsaan prosentin verran. Muiden eläkelajien kohdalla suuria muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna ei ole odotettavissa. Työeläkemeno palkattomat ajat mukaan lukien eläkelajeittain eriteltyinä on esitetty taulukossa 4.2.

Taulukko 4.2.*Työeläkemeno (yksityinen ja julkinen) eläkelajeittain vuosina 2013–2014, miljoonaa euroa.*

Eläkelaji	2014	2013	Muutos, %
Vanhuuseläke	20 145	18 905	6,6
Työkyvyttömyyseläke	2 158	2 264	-4,7
Työttömyyseläke	2	4	-59,4
Osa-aikaeläke	170	191	-11,1
Perhe-eläke	1 679	1 658	1,2
Perusturva yhteensä	24 153	23 023	4,9
Lisäturva	216	216	-0,2
Maatalouden erityiseläkkeet*	82	94	-12,2
Yhteensä	24 451	23 332	4,8

* Luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkkeet sekä luopumiskorvaukset ja -tuet.

Tarkempi erittely vuoden 2014 ennustetusta eläkemenosta on esitetty taulukossa 4.3. Tässä taulukossa eläkelajikohtainen eläkemeno on yksityisen sektorin kohdalla eritelty eläkelain mukaan. Julkinen sektori on esitetty yhtenä kokonaisuutena. Myös palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet on esitetty omana kokonaisuutenaan. Taulukossa 4.4 on esitetty vuoden 2013 toteutuneet eläkemenot.

Taulukko 4.3.*Työeläkemeno laeittain vuonna 2014, miljoonaa euroa.*

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Palkattomat ajat	Kaikki
Vanhuus	10 707	142	840	634	12 323	7 747	75	20 145
Työkyvyttömyys	1 330	20	91	56	1 497	647	13,7	2 158
Työttömyys	1,2	0	0	0	1,3	0,2	0	1,5
Osa-aika	71	0,7	19	1,8	92	78	0	170
Perhe	967	13	97	74,1	1 151	527	1,3	1 679
Perusturva	13 076	176	1 047	765	15 064	8 999	90	24 153
Lisäturva	208		7,2	0,2	216			216
Maatal. erit.				82,0	82			82
Yhteensä	13 284	176	1 054	847	15 362	8 999	90	24 451

Taulukko 4.4.*Työeläkemeno laeittain vuonna 2013, miljoonaa euroa.*

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityinen yhteensä	Julkinen yhteensä	Palkattomat ajat	Kaikki
Vanhuus	10 001	135	778	606	11 519	7 326	60	18 905
Työkyvyttömyys	1 410	22	96	59	1 587	666	11,4	2 264
Työttömyys	2,9	0	0	0	3,0	0,7	0	3,7
Osa-aika	83	0,8	20	1,7	106	85	0	191
Perhe	949	14	96	74	1 132	525	1,0	1 658
Perusturva	12 446	171	990	741	14 347	8 603	72	23 023
Lisäturva	209		7,1	0	216			216
Maatal. erit.				94	94			94
Yhteensä	12 654	171	997	834	14 657	8 603	72	23 332

5 Vakuutusmaksun taso

5.1 Yksityisen sektorin työeläkemaksut

Keskimääräinen TyEL-vakuutusmaksun ennakoitu taso vuodelle 2014 on 23,6 prosenttia palkoista. Maksussa on otettu huomioon työntekijöiden maksuosuudet ja keskimääräinen asiakashyvitys 0,4 prosenttia. Työntekijöiden maksuosuus on 5,55 prosenttia alle 53-vuotiailla ja 7,05 prosenttia yli 53-vuotiailla.

Merimieseläkelain mukaisesta vakuutusmaksusta, joka oli 22,8 prosenttia palkoista vuonna 2014, työnantajat ja työntekijät maksavat kumpikin yhtä suuren osuuden eli 11,4 prosenttia.

Yrittäjien ja maatalousyrittäjien eläkemaksut on sidottu keskimääräisen TYEL-maksun tasoon. Yrittäjien työeläkemaksuprosentti ja MYEL-perusprosentti vastaavat työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen keskimääräistä työeläkevakuutusmaksuprosenttia ilman 53 vuotta täyttäneiden korotettua maksuosuutta. YEL- ja MYEL-vakuutettujen maksuprosentteihin tehdään 53 ikävuoden täyttämistä seuraavan kalenterivuoden alusta yhtä monen prosenttiyksikön suuruinen korotus kuin 53-vuotiaiden työntekijöiden maksuihin.

Taulukoihin 5.1 ja 5.2 on koottu keskimääräiset vakuutusmaksuprosentit vuosilta 2010–2014 sekä TyEL-maksun osat vuonna 2014.

Taulukko 5.1.

Keskimääräiset vakuutusmaksut prosentteina palkoista tai työtuloista sekä työntekijöiden maksuosuudet vuosina 2010–2014.

	TyEL	MEL	YEL	MYEL	MYEL	Työntekijät		YEL ja MYEL*	
				maatal. yrittäjät	apurahan- saajat	alle 53 v.	53 v täytt.	alle 53 v.	53 v täytt.
2010	21,6	22,0	20,1	11,1	10,5	4,5	5,7	21,2	22,4
2011	22,1	22,2	20,2	11,3	10,9	4,7	6,0	21,6	22,9
2012	22,8	22,4	21,1	11,8	11,0	5,15	6,5	22,5	23,85
2013	22,8	22,6	21,1	12,9	13,4	5,15	6,5	22,5	23,85
2014	23,6	22,8	21,9	13,4	12,8	5,55	7,05	23,3	24,8

Työntekijän maksuosuus sisältyy TyEL-maksuun. MEL:n mukaisesta maksusta työntekijä maksaa puolet.

* Vahvistettu MYEL-vakuutusmaksun perusprosentti ja YEL-maksu ilman aloittavien yrittäjien alennuksia alle 53-vuotiaille ja 53 vuotta täyttäneille.

Taulukko 5.2.*Keskimääräiset TyEL-maksun osat vuonna 2014.*

Rahastoitava vanhuuseläkeosa	2,9
Rahastoitava työkyvyttömyyseläkeosa	0,9
Tasausosa	19,3
Muut osat	0,9
Hyvitykset	-0,4
Yhteensä	23,6

TyEL-maksu vaihtelee työnantajasta ja eläkelaitoksesta riippuen. Työeläkeyhtiöissä tilapäisen työnantajan vakuutusmaksu on 24,2 prosenttia palkkasummasta. Sopimustyönantajilla maksu ei ole vakio, koska maksun tasoon vaikuttavat asiakashyvitykset, työkyvyttömyyseläkeosa, hoitokustannusosa ja maksutappio-osa. Työeläkeyhtiön työnantajakohtainen hyvitys riippuu yhtiön sijoitustoiminnan tuotoista ja asiakassuhteen pituudesta. Eläkesäätiöt ja eläkekassat voivat alentaa kannatusmaksuja sijoitustuottojen perusteella.

TyEL-maksun vaihtelussa merkittävän osan selittää työkyvyttömyyseläkkeisiin liittyvä maksuluokkamalli, jossa maksun suuruuteen vaikuttavat aikaisempina vuosina tapahtuneet työkyvyttömyystapaukset. Vuonna 2014 maksuluokkamallia sovelletaan sopimustyönantajiin, joiden palkkasumma vuonna 2012 oli vähintään 1 936 500 euroa.

5.2 Julkisen sektorin työeläkemaksut

Valtion eläkelain (VaEL) mukainen yleinen maksuluokka on 23,84 prosenttia palkasta. Työntekijöille, joille on säädetty eroamisikä tai jotka ovat valinneet erityisen eläkeiän (55, 58 tai 60 vuotta) maksuluokka on 31,33 prosenttia palkasta ja sotilaseläkkeisiin oikeutetuille muita ammattiryhmiä korkeampi 32,32 prosenttia palkasta. Sotilashenkilöstöllä eläkeoikeus voi syntyä palvelusvuosien perusteella, eroamisiässä tai yleisessä vanhuuseläkeiässä. Työntekijöiden maksuosuudet, jotka sisältyvät edellisiin lukuihin, ovat VaEL:ssa samat kuin yksityisellä sektorilla. Kokonaismaksukertymä on arviolta 26,5 prosenttia palkoista vuonna 2014.

Taulukko 5.3.*Kokonaismaksukertymät prosentteina palkoista ja työntekijöiden maksuosuudet vuosina 2010–2014.*

	VaEL	KuEL	KiEL	Työntekijät	
				alle 53 v.	53 v täytt.
2010	25,1	28,4	31,6	4,5	5,7
2011	24,9	28,7	31,8	4,7	6,0
2012	25,0	29,1	33,3	5,15	6,5
2013	24,9	29,6	33,3	5,15	6,5
2014	26,5	29,7	33,8	5,55	7,05

KuEL-maksu sisältää palkka- ja eläkemenoperusteiset maksuosat.

Kunnallisen eläkelain piirissä työnantajien palkkaperusteinen KuEL-maksu, joka ei sisällä työntekijöiden maksuosuutta, on 16,85 prosenttia. Tämän lisäksi osa työnantajista maksaa eläkemenoperusteisia maksuja, joiden kokonaismäärän arvioidaan olevan 5,95 prosenttia palkkasummasta. Arvioitu kokonaismaksukertymä vuodelle 2014 on 29,7 prosenttia KuEL-palkkasummasta. Työntekijöiden maksuosuudet ovat samat kuin TyEL:ssä.

Kirkon työnantajilta perittävä eläkemaksuprosentti määräytyy työnantajan palkkasumman perusteella. Vuonna 2014 työkyvyttömyyseläkkeistä ei peritä enää omavastuuosuutta. Työntekijöiden eläkemaksut ovat TyEL:n mukaiset. Kokonaismaksukertymän arvioidaan olevan 33,8 prosenttia KiEL-palkkasummasta.

Julkisen sektorin eläkemaksuprosentteja vuosilta 2010–2014 on esitetty taulukossa 5.3.

LIITTEET

Liite 1 Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita

Ennusteet kursivoitu

1.A	Kansantalouden kehitys	2012	2013	2014
	Työeläkeindeksi	2 407	2 475	2 509
	Puoliväli-indeksi	2 663	2 738	-
	Palkkakerroin	1,291	1,327	1,350
	Kuluttajahintojen muutos	2,8	1,5	1,1
	Ansiotason muutos	3,2	2,2	1,5
	BKT, mrd. euroa	199,1	201,3	203,3
	BKT:n volyymin muutos	-1,5	-1,2	-0,1
	TYEL-palkkasumman muutos	2,9	0,3	0,8
	Työttömyys%	7,7	8,2	8,6
	Työttömyys%, 15–64	7,8	8,3	8,8
1.B	Vakuutusteknisiä suureita	2012	2013	2014
	Vakuutusmaksu%	22,8	22,8	23,6
	TYEL-maksun työntekijän osuus			
	alle 53-v.	5,15	5,15	5,55
	yli 53-v.	6,50	6,50	7,05
	MEL	22,4	22,6	22,8
	työntekijän maksu	11,2	11,3	11,4
	YEL keskimäärin	21,0	21,1	21,9
	MYEL/maatalousyrittäjä	11,8	12,9	13,4
	MYEL/apurahan saaja	11,0	13,4	12,8
	Perus% YEL/MYEL			
	alle 53-v.	22,5	22,5	23,3
	yli 53-v.	23,85	23,85	24,8
	Perustekorko			
	1.1.–30.6.v	3,25	4,0	4,5
	1.7.–31.12.v	4,0	4,75	5,0
	Täydennyskerroin			
	1.1.–31.3.v	0,00	0,71	1,04
	1.4.–30.6.v	0,09	0,98	1,22
	1.7.–30.9.v	0,71	1,20	1,61
	1.10.–31.12.v	0,56	0,85	
	Osaketuottokerroin	0,151	0,1992	
	TyEL -maksun osat keskimäärin	2012	2013	2014
	vanhuuseläkeosa	2,9	2,9	2,9
	työkyvyttömyyseläkeosa	1,0	0,9	0,9
	tasausosa	18,3	18,9	19,3
	muut osat	0,9	0,9	0,9
	hyvitys	-0,3	-0,4	-0,4
	tilapäinen alennus	-	-0,4	-
	Yhteensä	22,8	22,8	23,6

Liite 2 Työansiot (milj. euroa/v)

YEL-työtulossa on huomioitu aika, kuinka kauan yrittäjä on ollut vakuutettuna vuoden aikana.

2.1 Palkkasummat

	2012	2013	2014
TyEL	52 098	52 432	52 697
MEL	255	268	263
Yhteensä	52 353	52 700	52 960

2.2 Työtulot

	2012	2013	2014
YEL	4 604	4749	4837
MYEL/maatalousyrittäjät	1 389	1379	1352
MYEL/apurahan saajat	70	72,8	74,4

Liite 3 Maksutulot (milj. euroa/v)

	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
Perusturva					
2012	11 811	57	970	163,9	13 002
2013	11 883	61	994	178,1	13 116
2014	12 477	73	1 049	181,2	13 780
Lisäturva					
2012	13				13
2013	11				11
2014	7				7
Valtion osuus					
2012		54	23	557	634
2013		57	68	579	704
2014		59	77	601	737
Työttömyysvakuutusrahaston maksu määrätymisvuoden tasossa 1.7.v					
	Yksityinen puoli			Julkinen puoli	
2012	440			142	582
2013	512			168	680
2014	571			187	758

Eläketurvakeskuksen ajankohtaiskatsaukset vuonna 2014

01/2014 Kokonaiseläke 2014. Työeläke, kansaneläke ja verotus

02/2014 Pension indicators

03/2014 Työeläkemenoenuste vuodelle 2014

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN